

DATOS IDENTIFICATIVOS

Política social

Materia	Política social			
Código	005G220V01404			
Titulación	Grao en Traballo Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Galego Portugués			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Fernández Álvarez, Antón Lois			
Profesorado	Fernández Álvarez, Antón Lois			
Correo-e	alfa@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral	A Política Social é unha materia cuxos contidos son fundamentais na formación dos traballadores sociais, permitindo o coñecemento do marco xeral no que se desenvolven os sistemas de benestar social nos que intervén como profesional. O presente plan de traballo pretende proporcionar coñecementos e elementos de reflexión cos seguintes fins: - estudo dos aspectos conceptuais da política social; - aproximación teórico-metodolóxica ao Estado de Benestar; - confrontar diversas interpretacións da política social; - analizar o estado actual da política social no noso país; - efectos da integración europea e a mundialización das relacións sociais.
------------------	--

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para traballar e valorar de xeito conxunto con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades as súas necesidades, limitacións, dificultades, malestares e circunstancias
B5	Administrar e ser responsable, con supervisión e apoio, da propia práctica dentro da organización
C2	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para axudarlles a tomar decisións ben fundamentadas achega das súas necesidades, circunstancias, riscos, opcións preferentes e recursos, considerando a diversidade cultural -e polo tanto a especificidade das minorías étnicas, culturais, lingüísticas...-, a esixencia de promover a igualdade entre homes e mulleres, a necesidade de tender cara a unha sociedade ambientalmente sustentable e de defender os valores da paz
C7	Apoiar o desenvolvemento de redes para facer fronte ás necesidades e traballar a favor dos resultados planificados examinando coas persoas as redes de apoio ás que poidan acceder e desenvolver; en especial, no caso de mulleres (maltratadas, coidadoras habituais de persoas dependentes, enfermas mentais e con outras incapacidades...) e considerando as peculiaridades de Galicia en tanto que é un país con alta dispersión da poboación, agrupación territorial moi diferenciada entre o rural e os espazos urbanos, territorios abandonados e alto envellecemento da poboación (esixencia de maiores redes)

C8	Promover o crecemento, desenvolvemento e independencia das persoas identificando as oportunidades para formar e crear grupos, utilizando a programación e as dinámicas de grupos para o crecemento individual e o fortalecemento das habilidades de relación interpersoal; en especial con colectivos con diversidade multicultural (inmigración, emigración de retorno, minorías étnicas...) e coas mulleres, tendo en conta a súa marxinação historicamente condicionada no ámbito da participación social-cultural e nos órganos de decisión e poder (empowerment)
C10	Analizar e sistematizar a información que proporciona o traballo cotián como soporte para revisar e mellorar as estratexias profesionais que deben dar resposta ás situacións sociais emerxentes
C13	Defender as persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades e actuar no seu nome se a situación o requirir
C21	Participar na administración e dirección de entidades de benestar social
C24	Xestionar conflitos, dilemas e problemas éticos complexos identificando os mesmos, deseñando estratexias de superación e reflexionando sobre os seus resultados
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Capacidade reflexiva
D4	Comunicación oral e escrita nas linguas nativas
D10	Toma de decisións
D15	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade
D16	Razoamento crítico
D17	Compromiso ético
D24	Sensibilidade cara a temas medio ambientais, igualdade entre home e mulleres, cultura da paz, etc.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os fundamentos e compoñentes da Política Social como disciplina académica e a súa relación histórica co Traballo Social	A1 A2	B1	C2 C21	D1 D3
Coñecemento e comprensión do proceso histórico de reforma social, e as orixes, desenvolvemento, crise e reformulación do Estado do Benestar.			C2 C21	D17 D24
Coñecementos básicos das distintas concepcións ideolóxicas do Estado do Benestar.				D3 D15
Coñecemento da xénese, evolución e consolidación do Estado do Benestar no Estado español.			C7 C21	D1 D3
Traballar para a eliminación das barreiras, desigualdades e inxustizas que existen na sociedade.		B5		D16
Capacidade para analizar e valorar a influencia social e o pensamento social e as súas implicacións no Traballo Social.	A3 A4		C13	D3 D17 D24
Ser capaz de comprender e valorar distintos discursos.	A2			D15
Ser capaz de procurar o coñecemento a través de distintas vías.	A5		C8	
Ser capaz de percibir e interpretar acontecementos con flexibilidade.				D3 D16
Capacidade para desenvolver criterios de avaliación e aplicalos ao proceso de aprendizaxe.	A3 A4			D3 D16
Habilidade para dialogar e chegar a acordos en traballos en grupo.			C10 C24	D10
Demostrar habilidade na expresión oral de ideas propias e análises reflexivas en público.	A4			D3 D4

Contidos

Tema	
1. Fundamentos históricos e teóricos da política social.	Que é a Política Social? As distintas políticas sociais.
2. O Estado do benestar: concepto e antecedentes	Antecedentes históricos. caracterización do Estado de Benestar: precedentes e manifestación plena. Política social do Estado de Benestar: posicións dominantes.
3. Cuestionamiento do Estado de benestar e a súa política social	A "crise" do Estado do Benestar. Cuestionamiento dos alicerces teóricos do Estado do Benestar. Precedentes e generalización da crítica nos anos oitenta. .
4. Principais propostas teórico-políticas á crise do Estado de benestar I	A crítica neoconservadora do Estado social: Crítica filosófica; Crítica dos dereitos individuais; Crítica utilitarista.
5. Principais propostas teórico-políticas á crise do Estado de benestar II	A "crítica da esquerda" do Estado social: Enfoque funcionalista. Enfoque conflictualista.
6. Transformacións sociais actuais e as políticas sociais	O futuro do Estado do Benestar na sociedade informacional. Política social e globalización. Política social e exclusión social.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	13	35.5
Presentación	10.5	7	17.5
Seminario	8	6	14
Prácticas con apoio das TIC	0	8	8
Exame de preguntas obxectivas	1	15	16
Traballo	1	25	26
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	14	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	17	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición, por parte da docente, dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, das bases teóricas e/ou das directrices dun traballo, do exercicio ou do proxecto a desenvolver polo/a estudante.
Presentación	Exposición, por parte do alumnado, ante a docente e/ou un grupo de estudantes, dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Seminario	Entrevistas que o/a alumno/a mantén coa profesora da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Prácticas con apoio das TIC	

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	atención personalizada de grupos
Probas	Descrición
Traballo	tutorización personalizada de traballos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Presentación	Realiza e defender o traballo ao resto de compañeir@s. Defender publicamente o seu traballo, respondendo ás preguntas e críticas dos seus compañeir@s e do docente. Poderá explicar, a modo de conclusión, os problemas cos que se topou durante a elaboración do traballo.	20	A1 A2 A3	C8 C10 C13 C21 C24	D1 D3 D4 D10 D15 D16 D17 D24
Exame de preguntas obxectivas	Realización do exame que poderá ser unha proba con preguntas tipo test	30	A1	C21	
Traballo	Realización das prácticas subidas na plataforma MOOVI.	20	A2 A3 A4 A5	B1 B5	C2 C7 C8
Resolución de problemas e/ou exercicios	exame de preguntas de desenvolvemento	30	A1	C10 C13	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua:

- A avaliación das/os estudantes matriculadas/os na materia farase atendendo aos criterios explicados na guía docente.
- A avaliación continua implica unha asistencia mínima a un 80% das aulas.
- A avaliación será preferentemente continua, o estudantado que renuncie á avaliación continua poderá optar pola avaliación global. Deberá comunicalo ao docente no prazo establecido.

- O atraso na presentación das prácticas pode conlevar descontó na nota de cada unha delas ou inadmisión da entregada fóra do tempo.
- A cualificación final da materia distribuirase da seguinte forma:
 - Prácticas dos Grupos medianos: 20%
 - Realización e defensa do traballo dos Grupos pequenos; 20%
 - Preguntas tipo test do exame: 30%
 - Preguntas de desenvolvemento do exame: 30%

Avaliación global:

- Quen se acolla a esta modalidade de avaliación terá que presentar no mesmo prazo que os estudantes da avaliación continua as prácticas que fixe o profesor.
- O atraso na presentación das prácticas pode conlevar descontó na nota de cada unha delas ou inadmisión da entregada fóra do tempo.
- A cualificación final da materia distribuirase da seguinte forma:
 - Prácticas (30%)
 - Lecturas obrigatorias (10%)
 - Proba de preguntas obxectivas (30%)
 - Proba de preguntas de desenvolvemento, etc. (30%)

CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA (2ª oportunidade)

As probas (parte teórica o parte práctica) superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª oportunidade, considerándose aprobadas nese curso académico. Non se gardarán notas dun curso a outro.

A 1ª oportunidade, no caso de non superar a materia, non consta no expediente académico. A cualificación faise efectiva na convocatoria extraordinaria.

MODALIDADE de AVALIACIÓN GLOBAL

As e os estudantes que decidan optar pola avaliación global, deberán poñerse en contacto co profesor para notificar esta opción a comezos de curso e sempre antes do prazo establecido.

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado non asistencial e do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CONTRERAS PELÁEZ, F. J., *Defensa del Estado Social*, 1996,

RUBIO LARA, M. J., *El Estado Liberal y el Estado Liberal-Democrático* en A. DE BLAS GUERRERO, M. J. RUBIO LARA y J. DE ANDRÉS SANZ, *Teoría del Estado*, 2003,

RUBIO LARA, M. J., *El Estado de Bienestar* en A. DE BLAS GUERRERO, M. J. RUBIO LARA y J. DE ANDRÉS SANZ, 2003,

Bibliografía Complementaria

ARRIBA GONZÁLEZ DE DURANA, A., **El concepto de exclusión en política social**, Documento de Trabajo 02-01, 2002,

T. FERNÁNDEZ GARCÍA Y Y. M. DE LA FUENTE, **Política Social y Trabajo Social**, 2009,

GARCÍA-PELAYO, M., **Las transformaciones del Estado contemporáneo**, 1977,

MONTAGUT, T., **Política Social**, 2000,

NAVARRO, V., **Bienestar insuficiente, democracia incompleta. De lo que no se habla en nuestro país.**, 2003,

SODARO, M., **Política y Ciencia Política. Una introducción**, 2006,

VELARDE FUERTES. J. y CERCAS ALONSO, A., **El Estado del Bienestar.**, 1999,

MORENO, L., **Reformas de las políticas del bienestar**, 2009,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Política social europea/O05G220V01503

Políticas públicas en España/O05G220V01602

Sistemas de bienestar social comparados/O05G220V01904

Outros comentarios

A comezos de curso e sempre antes de finais de xaneiro, as e os estudantes deberán dispor na plataforma MOOVI dunha dirección de correo electrónico e unha fotografía.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).
